

samme Paragraph en anden Ting, nemlig det Spørgsmaal: Hvorledes stiller Retten for de unge Mennesker, der ere paa de kongelige Seminarier, maaffee med offentlig Understøttelse, sig overfor Afgangen til denne Examen? Kan en Saadan uden Videre melde sig; kan han sige: Seminarieforstanderne og mine Lærere ansee mig rigtignok for ubhygtig, og jeg har heller ikke gjennemgaaet det almindelige forefrevne Curfus, saa at jeg efter de hidtil gjældende Bestemmelser for Examen paa Seminariet ikke har kunnet indstille mig til den, men nu er det en Examenscommission, der examinerer, og alle Privatister, der kunne fremlægge de her forlangte Attester, kunne underkaste sig Examen ved den. Saadanne Attester kan jeg erholde, og jeg forlader derfor Seminariet og melder mig som Privatist. Der behøves aabenbart nogle Bestemmelser af samme Art som de, vi have med Hensyn til de lærde Skoler om Dimissionsretten, om Retten til at melde sig som Privatist osv., som gjælde nu, da Skolerne selv examinere, og som have gjældt saalænge den saakaldte Examen artium foregik ved Universitetet. Dette er en Ting, som maa ordnes, og naar det er ordnet, bliver der ikke Spørgsmaal om nogen „Afgangret“ til Examen, som skal meddeles. Det er et besynderligt Udtryk: at meddele Afgangret til Examen. Man meddeler aldeles ikke Afgangret til Examen, men alle de, der melde sig, og som ere i Besiddelse af de lovlige Betingelser, stedes til Examen, men der gives dem ikke en Ret dertil. Det er ganske vist et høist besynderligt Omstøb: at oprette en Examenscommission og saa at bestemme, at Ministeriet skal give Individerne Ret til at gaae hen til denne Commission. Men der er et andet Punkt, som jeg troer trænger til nærmere Overveielse. Naar en Privatist melder sig til Skolelærerexamen, kræves der af ham Beviis for, at han praktisk har givet sig af med Underviisning i nogen Tid, fordi man, naar man ikke kræver et saadant Beviis, ikke har nogen Sikkerhed derved. De, der ere paa Seminarierne, skulle undervise i den Skole, der er forbunden med dem som Dvølfeskole; men skal da den Dvølf, som Seminarieeleverne her have undergaaet, slet ikke have nogen Betydning? Saa-

ledes som Lovbestemmelsen nu er affattet, synes dette at ville blive Tilfældet; men saa kommer man virkelig, idet man stræber efter Rigthed, til Ulygthed, idet Privatisten kun skal have $\frac{1}{2}$ Mars Tjenestgjørelse i en Skole, medens Seminarieeleven skal have $\frac{1}{2}$ Mars Tjenestgjørelse i en Skole plus den Dvølf, som han har maattet erhverve sig i den med Seminariet forbundne Skole. Nu troer jeg, at man ligesom burde slaae en Streg over det halve Mars Underviisning for dem, der ere paa Seminariet; thi naar man vil have Seminarier, maa man dog lægge lige saa megen Vægt paa en af Seminarieforstanderen afgiven Attest om, at Vedkommende i saa og saa lang Tid har deeltaget i Dvølfene i den med Seminariet forbundne Skole, som paa en Attest fra en eller anden Præst eller Skolelærer paa Landet, hvori der siges, at Eleven i $\frac{1}{2}$ Aar har øvet sig i Underviisning. Jeg vil ikke tale nedsettende om Attester, der skulle meddeles paa Tro og Love, men jeg siger, at, naar man overhovedet vil holde Examen, maa man ikke lægge Vægt paa de Attester, der gives iforveien om Dens Dygtighed, der skal prøves ved Examen, men man maa virkelig prøve hans praktiske Underviisningsdygtighed ved Examen selv; Attester, som Folk medbringe, kunne være paalidelige, og de kunne være i høi Grad upaalidelige. Man siger, det er saa overordentlig vigtigt, at Skolelærerne have den praktiske Danuelse, saa at de forstaae at omgaaes Børnene og disses Forældre. Ja, det er overordentlig vigtigt, men Ulykken er, at det er overmaade vanskeligt at overbevise sig derom iforveien. Man kan underkaste dem en Prøve, men en Prøve er ingenlunde tilstrækkelig. Jeg har i mangfoldige Aar deeltaget i de saakaldte praktiske Prøver og veed, hvor utilstrækkelige de ere. Smidlertid kan man jo ikke saae dem bedre, og Attester før Prøven fra hvilken som helst Lærer eller Præst i Landet lægger jeg meget liden Vægt paa. Jeg vil ikke sige, at man skal opgive denne Fordring, fordi det dog altid er et Fingerpeg, en Paamindelse for Eleven om, hvad han skal gjøre, og som jeg troer, de fleste ville lægge sig paa Sinde, og fordi det berettiger Vedkommende til ved Prøven at behandle Eleven som En, der ikke besinder sig for første Gang